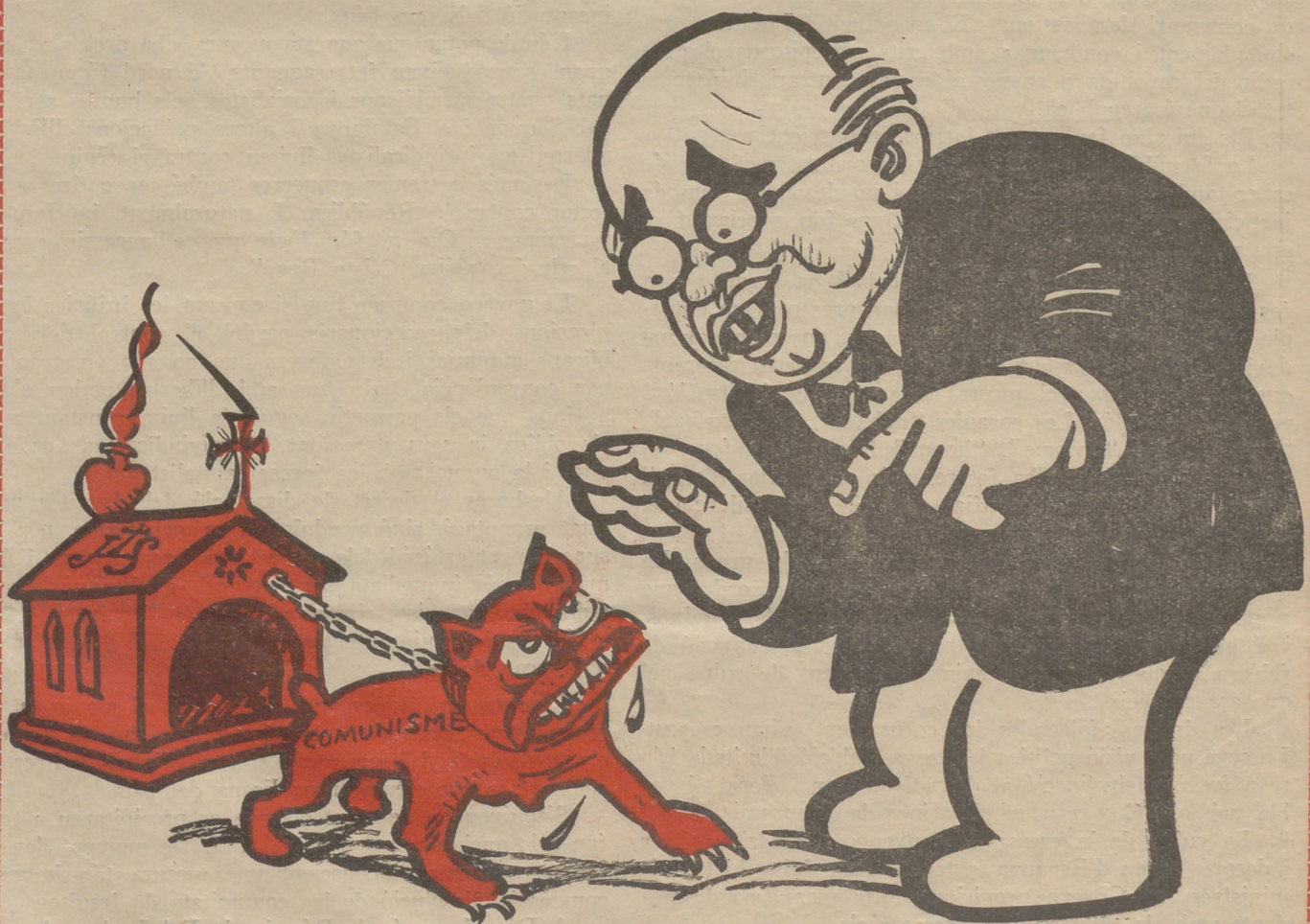

LA CAMPANA DE GRACIA

3/9

—Sortint d'una barraca com aquesta, per força has d'ésser rabiós.

La Campana de Gràcia

Redacció i Administració:
LLIBRERIA ESPANYOLA
Rbla. del Mig, 20 - Telèf. 18692

SETMANARI POLITIC

PREU: 15 CENTIMS

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona { Espanya. . . 1'50 ptes.
cada trimestre. . . Estranger . . . 2'50 »

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

L'Estatut i els obrers

No ha estat gens intelligent la conducció de la política obrera a la Generalitat.

El llarg silenci de la Generalitat davant les malifetes de l'Anguera de Sojo varen fer creure als treballadors que era el Govern autònom de Catalunya el que estantolava a aquell funest personatge.

Ja va ésser un desencert del president Macià el proposar o acceptar l'Anguera per al càrrec de governador, com tampoc jutgem gens assenyat el nomenament de Jové per l'alt lloc que ocupa.

Jové no representa el Partit Socialista ni la Unió General de Treballadors, que ací són quatre gats. I encara aquests quatre gats no li han atorgat la seva confiança a Jové; el qual tampoc no té talla ni personalitat pròpia per a ésser designat conseller del govern de Catalunya.

Tot això unit a l'acumulació de càrrecs i a altres raons que no són del cas, com la política d'equilibris feta a Madrid, ha allunyat de l'Esquerra l'obrerisme i l'empeny cap a ideals i partits més extrems.

El desplaçament de l'opinió en aquest sentit és als actuals moments ben sensible i perceptible.

I no ho dubteu. D'això en patirà l'Estatut.

Perquè Madrid no renunciarà al monopoli polític com no sigui per la força.

I la pressió, en qualsevol sentit, els únics que poden exercir-la són els obrers.

A Madrid només tenen por als que treballen.

Els burgesos ja saben que per la llibertat — individual o col·lectiva — no són capaços de jugar-s'hi ni cinc cèntims.

A Déu el que és de Déu i a la F. A. I. el seu

L'últim intent revolucionari, promogut per elements anarquistes d'acord amb certs nuclis comunistes, mereix un comentari desapassionat. El més fàcil és judicar precipitadament i condemnar amb crits estrepitosos el procedir del revoltats o passar al costat contrari, i blasmar tot el que és republicà.

Els qui això fan palesen la seva inconsciència.

La República no deu tolerar desordres, però ha de saber també atendre els ciutadans i no desoir el clam de justícia social que se sent d'ençà que fou proclamat el nou règim.

L'ordre i la pau d'aquell 14 d'abril ha servit per a fer literatura. Els governants no l'han pres com un exemple d'equanimitat i prova de confiança, ans com a tema de jocs florals. S'ha dit de trenta mil maneres diferents que el poble espanyol mostrarà un grau de civilització i cultura meravellós. Les paraules "noblesa", "generositat", "comprensió", "civisme", "honor" han quedat foses al mot "gloriós". I no s'ha fet res més sinó parlar d'aquell "gloriós" 14 d'abril i confiar en què la providència el faria continuar indefinidament.

A Espanya hi bateguen problemes molt greus. La manca de cultura agreuja les dificultats de tot ordre que s'oposa a la resolució normal i satisfactòria dels mateixos, i el govern ha donat massa repetidament la sensació de feblesa perquè se'l pugui eximir totalment de culpa pel que ara succeeix.

Les dretes, afalagades indecorosament, s'han crescut. La seva poca visió política i la seva ambició il·limitada i la seva frenètica inclinació al despotisme han col·locat el poble, més que el govern, en situacions de compromís.

La culpa de la crema de convents a Madrid primer i després arreu d'Espanya la tenen, quin dubte hi ha, els ministres del Govern provisional, per massa condescendents amb els enemics de la democràcia.

Van ésser necessaris aquells fets tristos, perquè el govern sortís de la desencoratjadora passivitat amb què contemplava les provocacions de les dretes i de l'element clerical.

La separació de l'Església de l'Estat que portaven tots els partits republicans en llurs programes, àdhuc els catòlics, fou, doncs, obra exclusiva de la massa enardida pels atacs al règim; i al govern no li cap l'honor d'haver tingut aquesta iniciativa.

Ara, a la fi, s'ha decretat la dissolució dels jesuïtes i la incautació dels seus béns.

I és de notar que aquesta mesura s'ha pres altra volta quan es produeixen fets sagnants. Al nord fóren assassinats quatre republicans i socialistes pels humils servidors del Senyor i a Catalunya i altres poblacions d'Espanya anarquistes i sindicalistes lluiten contra el règim.

Les més extremes esquerres també tenen dret a protestar contra la República. I, naturalment, ho fan a la seva manera. Que no fóra lògic que es llancesin al carrer al crit de "¡Viva Cristo Rey!".

El govern comprèn que si consent les injúries i conspiracions dels reaccionaris perdrà el control dels republicans autèntics i dels obrers que ho són en gran part per conveniència, puix que amb llibertat poden obtenir mitjans que els permetin seguir la lluita constant a què els obliga la seva necessitat de reivindicacions econòmiques i la pugna amb les forces capitalistes.

Aleshores el decret de dissolució dels jesuïtes no ha estat espontani, sinó produït, en primer terme, per l'en-superbiment estúpid dels monàrquics i reaccionaris i d'una manera més immediata per l'actitud revolucionària adoptada pels anarquistes i comunistes.

Els qui seguim atentament l'obra del govern no en tenim cap dubte.

Reconeguem, doncs, que, si és així, el moviment dels anarquistes i comunistes ha tingut la virtut de despertar els governants del seu somni, i una eficàcia indirecta en somoure la consciència republicana del país.

S'equivoquen per tant els que es precipitaren a treure foc pels queixals contra la F. A. I. De moment devem a aquest moviment inconscient una mesura tan important com és la dissolució de les comunitats de jesuïtes.

A Déu el que és de Déu, i a la F.A.I. el seu!

El llastimós del cas és que les reformes democràtiques es facin a impulsos del poble, i que els veritables republicans haguem de disculpar a gent indocumentada i passar per actes de salvatgisme com el que es produí

a la plaça d'Espanya el passat diumenge i com els que causaren la mort a republicans i socialistes del Nord per comentar les profitoses mesures de govern que porta la violència de dretes i esquerres.

Mentre els fets del carrer orientin als governs republicans i no siguin els governs els qui manin a la gent del carrer, cada dia hi haurà qui es cregui amb el dret de portar al carrer les seves particulars conviccions i afanys.

I cada dia un grup d'esbojarrats o de desvergonyits pretindrà proclamar la seva República.

Cal, doncs, que el govern sàpiga tenir per instaurada definitivament una República democràtica i esquerrana i mantenir-la amb la dignitat mateixa que vingué. Així hom no enyorarà mai l'actuació dels extremistes, que són els qui fins ara hi porten de retruc els decrets que desitja.

ADRIÀ VILALTA

Botons de foc

Fígols, Súria, Cardona, feus de quatre senyors que fan pudor de monàrquic i de capellà.

Els conflictes com el de Súria, Fígols i Cardona, no es solucionen amb l'exèrcit i la guàrdia civil.

Es solucionen amb augment de jornals, amb cases higièniques, amb creació de biblioteques.

* * *

El comte de Fígols és aquell individu que a la Diputació de Barcelona tingué unes paraules d'odi al poble.

Cal no oblidar el comte de Fígols ni les seves paraules.

* * *

Els obrers de les mines de Súria cobren 8,60 pessetes per estar-se vuit hores a quatre-cents metres de profunditat.

* * *

Cal que, més que el perill de l'esquerra, el govern vegi el perill de la dreta.

Perquè mantes vegades — recordeu la vaga còmica del dia vint-i-tres —, el perill de l'esquerra no és més que, en el fons, el perill de la dreta.

* * *

Una coincidència molt sospitosa: el dia de la vaga revolucionària — d'aquella vaga que fracassà d'una manera tan ridícula — era el dia del sant de l'ex-rei.

Es veu que els monàrquics volien celebrar-ho.

* * *

Aquella llista:
Baró de Viver.
Comte del Montseny.
Comte de Fígols.
Berenguer.
Lasarte.
Joaquín Montaner.
Galo Ponte.
Martínez Anido.
Milans del Bosch.
Cambó.
Ventosa i Calvell.

* * *

Cambó diu que vol tornar a Barcelona.
Que torni. Que torni l'amic del rei lladre, l'home de la Chade.

Que torni, ja veurà com el rep el poble.

* * *

A Macià l'ataquen certa mena de catalans, perquè està sempre al costat dels obrers, al costat del poble.

Però aquests catalans fan una pudoreta de burgès i sometenista!

* * *

"Gràcia y Justicia" és un paperot que cada setmana insulta Catalunya.

Hom diu que a Barcelona aquest paperot té gran èxit entre la genteta de la Lliga i de Pompeia.

Sords de conveniència

Haureu notat que quan un diputat d'extrema esquerra diu, al Congrés, alguna frase que produeix un regular escàndol, els informadors que a la Cambra tenen els principals òrgans d'opinió escriuen en llurs ressenyes de les sessions parlamentàries:

"El senyor Fulano pronuncia paraules que no s'entenen i que promouen gran aldarull".

Fixeu-vos en què les úniques expressions que no arriben mai a oïdes dels periodistes són les dels representants de l'oposició, de l'oposició veritat, que formen els tres o quatre amics que els obrers tenen a les Constituents.

Pels altres, pels dos de pit del tenor de tanda, per les pallassades de qualsevol Pérez o López, cada periòdic és un altaveu que les reproduïx a l'infinit.

A la protesta, en canvi, al descontent popular que nos altres encarnem, se'ls ofega, se'ls fa el buit, hom els enterra en el misteri d'una conspiració del silenci que no hi ha manera de rompre.

Jo sóc un dels bloquejats per aqueixa tàctica jesuítica. El meu escó està col·locat a sota mateix de la tribuna de la Premsa. Res del que jo digui no pot escapar a la percepció dels periodistes.

I, no obstant, aquests no s'assabenten mai de les floretes que jo dedico als usufructuaris de la República.

"El senyor Samblancat — escriuen als diaris — pronuncia paraules que no s'entenen".

Prou que les entenen! Les entenen massa. Per això no les volen reproduir.

I és per aquesta raó que jo vui subsanar les deficiències informatives en que, pel que a mi respecta, incorregueren els quotidians la setmana passada, en discutir-se al Congrés els successos de Fígols.

Tres interrupcions que vaig fer, van determinar tres escàndols èpics. La cosa, poc més o menys, va anar així.

Primer escàndol:

Quan l'Azaña parlava de què l'agitació dels obrers de la conca del Llobregat era la resultant d'un vast complot contra la República, vaig dir, amb la protesta de tothom:

—Això és un fulletí del més vell estil policíac i monàrquic. Amb aquests dramons terrorífics, al teatre i no al Parlament.

Segon escàndol:

L'Azaña explica que ha enviat un general a Manresa amb ordres d'acabar en quinze minuts la sedició.

Interrupció meva, corejada hostilment per tota la Cambra:

—A Manresa la República ha d'anar a dinamitar la Santa Cova i a tirar al Cardoner els ignacians, i no a assassinar els obrers.

Hi ha encara una altra intervenció meva, que irrità la bilis del senyor Madrigal.

—Què sou, vosaltres? — em preguntà tot enfutismat aquest jove ex-escriptor de l'"A B C".

—Et diré el que no som — li contesto —: "enchufistes" i republicans de pega, com vosaltres.

Quan ve la votació de la confiança al govern, dura el xivarri encara.

Em pregunten si respondré sí o no.

—No m'insulteu — dic jo. — Joestic amb els insurrectes, i no pas amb el govern. Visquen els minaires de Súria!

ANGEL SAMBLANCAT

--Aquestes són les armes que et faran vèncer. Les altres, creu-me, llença-les!

23 de gener

Se'ns diu — i ho creiem — que els monàrquics, amb la col·laboració interessada o no d'uns pobres desgraciats que es diuen comunistes, havien projectat la vaga general del dia 23 en recordança d'aquesta data, que celebra el seu sant l'ex-rei bandoler.

Entre els molts números que figuraven en el programa, hi havia la total paralització de la vida d'Espanya i el "sketch" original a càrrec d'uns inconscients que havien d'evolucionar una estona amb vestits plens d'armaments. Com a fi de festa, s'havia de disparar un castell de focs que hauria estat l'embaïllament de tots els ciutadans pacífics.

L'autoritat, però, que no bada, no va permetre la celebració de l'acte aquest privant — molt atinadament — que monàrquics, jesuïtes i comunistes duguessin a la pràctica la burda obra d'espectacle que a l'ombra havien anat preparant.

Es de creure que aquests homes s'han begut el seny.

A ben segur que es pensen que vivim enyorats perquè el dia 23 de gener — festa onomàstica del poca-vergonya més gran que s'ha criat sota la capa del cel — no veiem els soldats amb vestits de gala ni sentim l'espetec d'aquells canons que a punta d'alba i a posta de sol ens feien proferir una mala expressió en pensar per l'objecte que disparaven.

Ara que, d'haver-se'n recordat, com que el poble és atent i serva un record molt grat de l'home funest que durant massa anys ens va governar, li hauria enviat la seva tarja, una mena de felicitació poc més o menys redactada en aquest sentit:

"Alfons XIII, gran traïdor, partidari de totes les més vils maniobres en contra de la nació. Avui, amb motiu d'ésser el dia del teu sant, amb una sinceritat com mai no hem emprat, et desitgem que el passis recordant el mal que has fet. Que prop teu, junt a la taula on segurament hi asseguràs homes i dones tant o més vils que tú, s'hi trobi l'espectre de les nombroses víctimes que has ocasionat amb la teva miserable i criminal intervenció. Annual, Dictadura, Jaca, Llei de fugues són les paraules que deuen substituir a "felicitat, alegria, sort i benestar".

I per tota signatura, una creu. La creu que hem hagut de suportar durant tots aquells anys en què, vulgues que no, el dia 23 de gener oïem el tro dels canons que ens assabentaven que l'home cretí i inhumà celebrava el seu gran dia.

AGUSTÍ COLLADO

Correu de l'Estranger

La conferència del desarmament

Per a tots els liberals de cor que considerem la personalitat de l'home com el valor humà suprem, l'Estat és un mitjà, no un fi; és a dir, l'Estat existeix per als homes, i no els homes per a l'Estat.

En lloc, doncs, d'ésser nosaltres, esclaus de l'Estat, l'Estat ha d'ésser el nostre servidor. L'Estat conculca aquest precepte quan ens força, per la violència, a servir a les casernes i a la guerra; servei d'esclaus que, a més a més, té per objecte destruir homes d'altres països. No, nosaltres no tenim pas cap deure de fer, envers l'Estat, sacrificis d'aquesta naturalesa.

Ara, davant la pròxima conferència del desarmament, cal riure, plorar o servir una mica d'esperança? Tenim, sí, una Societat de Nacions. Però aquest organisme internacional, fins ara, no ha tingut gaire autoritat, i no és d'esperar que, en un esdevenidor pròxim, les coses millorin gaire. Caldrien encara noves catàstrofes, mil vegades més terribles que totes les passades, perquè aquesta autoritat s'imposi als interessos particulars dels Estats en benefici dels drets de tots?

Es indubtable, però, que el desarmament moral ha de precedir el desarmament material. I el més gran obstacle per al desarmament moral, en l'ordre internacional, és el desenvolupament monstruós d'això que hom anomena, ben impròpiament per cert, patriotisme.

Aquest nacionalisme abusiu està íntimament lligat amb l'existència del servei militar obligatori. L'Estat que exigeix dels seus habitants el servei militar obligatori es veu forçat d'inculcar-los un esperit nacionalista pernicios, que, després, formarà la base psicològica de la seva aptitud militar.

Aquells que vulguin, doncs, contribuir al desenrotllament de l'esperit internacional pacifista i lluitar contra el xovinisme nacional, han de lluitar també contra el servei militar obligatori. Com és possible, si no, posar la guerra fora de llei — com s'ha fet en el pacte Briand-Kellogg —, si hom lliura els individus indefensos al mecanisme guerrer de cada Estat?

El problema dels "sense feina"

Fins ara, el nostre país havia quedat gairebé completament al marge de la crisi mundial que, després la guerra, flagella sense pietat totes les grans nacions industrials. Aquesta crisi va augmentant paulatinament en extensió i intensitat, i avui dia comprèn també els petits països i fins els països merament agrícoles.

Al nostre país deixa sentir també fortament, i el nombre d'obrers parats creix d'una manera constant. Què fa la República, què fa el govern, què fan les classes benestants, davant aquesta crisi que pesa cruelment damunt les classes humils?

No és sempre fàcil descobrir i aplicar els veritables remeis, els remeis específics. És cosa llarga, certament que no es pot resoldre en un termini de dies. Però mentrestant cal ajudar als més necessitats, cal foragitar — de totes les llars — l'espectre maleït de la misèria.

Hi ha una doctrina de la solidaritat humana, que és impossible de defugir. El problema dels "sense feina" és una conseqüència normal de la nostra injusta organització social. Es, doncs, una obligació per a tothom, per a l'Estat i per a la nació, contribuir a resoldre, o, si menys no, a mitigar, un problema tan important.

Ara, un remei immediat, urgent. Després caldrà esforçar-se a posar en marxa un nou sistema de producció dins una societat novament estructurada. Un sistema en el qual hi hagi treball per a tothom, treball equitativament remunerat.

INTENCIONS

L'HOME QUE ES SENT DECEBUT

Aquest és un home que durant els anys de la dictadura —aquells anys que suportàrem amb tanta paciència, amb massa paciència— emigrà a Amèrica. Emigrà a Amèrica, do. orit i avergonyit del què passava a la nostra terra, de què la nostra terra pogués sotmetre's a una dictadura tan estúpida i tan infame. S'establí a Cuba i, treballant, s'hi féu una posició. I una família.

Però quan fou proclamada la República, senti l'anhel de deixar-ho tot i retornar a Espanya. No tingué prudència, no tingué egoisme, no tingué càlcul de cap mena, no pensà en l'envejable posició tan dignament guanyada. La terra el cridava i la terra té veu de mare!

Ha tornat, ha liquidat els seus negocis a Cuba, i és novament entre nosaltres. El català desarrelat ha tornat a arrelar-se a Catalunya, la terra vermella com sang de la qual és heroica i és màrtir. I a la qual àdhuc la República sembla regatejar-li la llibertat.

Aquest home, físicament, és un home més baix que alt, d'aspecte encara jove i ple de vitalitat, de caràcter franc, obert, apassionat. Porta unes ulleres que li donen un to fred i doctoral, que encarcaren un xic la seva figura i la fan rígida. És un home d'aquells que no són simpàtics a primeru vista, que no fan de simpàtic, que no s'obren a tothom. Un home a aquells que, quan hi heu parlat, quan sou amic d'ells, descobriu la noblesa, la lleialtat, la generositat que amagaven sota l'aparent fredor.

Aquest home que per amor a Catalunya n'havia fugit en veure-la esclavitzada, aquest home que en terres llunyanes ha estimat Catalunya com mai, ara ha tornat.

Des de fora, des de lluny, li semblava sentir l'olor de llibertat que amb la República feia Catalunya.

Aquest home frisava, es dalia. Havia de venir, havia de deixar-ho tot. Hauria vingut encara que ho hagués hagut de perdre tot.

Però...

Però aquest home, aquest amic, aquest català, liquidà el seu negoci, convencé la dona i els fills i s'embarcà amb ells, desplaçant-los de la terra nativa per a dur-los a Barcelona.

Aquest home, aquest amic, no venia—com tants altres—a aprofitar-se de la República. Aquest home, aquest amic, és un republicà dels que no saben aprofitar-se, dels que tenen prou honradesa i prou dignitat per a no aprofitar-se.

Breu: aquest home venia per a veure, ell que l'havia vist sota l'urpa innoble de la monarquia, com vivia Barcelona amb la República.

Avui, al cafè, he trobat aquest amic. No feia cara de massa content, de massa satisfet.

I, en efecte, aquest home, aquest amic, com tants d'altres que són, precisament, els millors homes, els millors amics de la República, es sentia decebut, es sentia estafat.

La República no ens havia canviat. Seguíem la mateixa política mesquina i baixa de sostre, la mateixa política d'apetits materials, la mateixa política d'odi, de rancor, d'escarni barroer. La gent més abjecta i menyspreable havia esdevingut republicana, s'havia disfressat de republicana. Les dretes seguien actuant gairebé amb tant d'èxit com en temps de la monarquia. El burgès i el capellà no havien sabut correspondre a la bondat i a la noblesa del poble, i conspiraven contra el poble. És a dir: contra la República.

Aquest home, aquest amic, que no és pas un demagog, esperava una altra mena de República: una República que no hagués deixat escapar l'ex-rei ni Martínez Anido; una República que hagués sabut exigir les degudes responsabilitats.

Aquest home, aquest amic, ens diu:

—Me'n tornaré a Amèrica. Així, des de lluny, no veuré els defectes que veig de prop. I em pensaré que aquests defectes no existeixen. I podré creure que a la meua terra hi ha República. Cosa que no puc creure aquí. A pesar de tota la meua bona voluntat.

Lluís CAPDEVILA

Volada negra

Pobra de la nació allà on caiguin!

Eureka!...

Ja hem trobat el senyor — per dir ho així — que ens ha dit les paraules que esperàvem sentir un dia o altre:

—Estàvem millor sota la monarquia!

—Què?

—Sí, senyor; que estàvem millor sota la monarquia

—Per què?

—Perquè es treballava més, corria el diner, no teníem "sense feina", no hi havia tants problemes plantejats, i les coses marxaven amb més ordre i amb més eficàcia.

—I vostè creu tot el que diu?

—Sí, senyor. Ho crec i estic disposat a demostrar-ho.

—Vol fer el favor?

—Tot seguit. Sota la monarquia teníem tranquil·litat perquè tothom tenia respecte, o por, digui-li com vulgi, a l'autoritat representada per la guàrdia civil, pels guàrdies de seguretat i fins pels guàrdies municipals. Davant de l'autoritat d'aquesta gent, les multituds obreres no es creien mestresses del carrer i no es veien en la necessitat, cada dos per tres, de demostrar llur potència aturant les activitats industrials i comercials d'un país fent vagues espectaculars i extemporànies que no duen a res més que a la pertorbació de la vida econòmica d'un país i la satisfacció de sincopar el ritme d'una ciutat per a fer com els capellans els dijous i divendres sants, que anaven pel carrer amb l'orgull de dir: —"Tot això ho he deturat jo!" Sota la monarquia teníem feina perquè l'Estat es llençà a civilitzar el país donant-li carreteres internacionals, és a dir, de to internacional que no tenia; a fer construccions urbanes que eren precises, a fomentar els negocis monopolitzats creant per primera vegada el principi socialitzador dels càrtels econòmics, dels trusts financers i de les exclusives comercials que posaven en mans de minories intel·ligents i aptes l'organització i racionalització de la indústria. Això donà al país un ritme trepidant de treball i d'intensitat. Es podia no tenir justícia política, però es tenia progrés. I és ben sabut que sota les dictadures minva la llibertat política dels individus, però augmenta la llibertat civil. Sota la Monarquia es pogueren organitzar les Exposicions Internacionals de Barcelona i Sevilla, s'inicià el cultiu de la seda, del cotó, s'intensificà el del tabac, es féu una obra progressiva pel que fa a la racionalització industrial, la qual cosa podia debilitar el poder de la iniciativa privada, però donava cert camí a què les progressions industrials i

—Aquí voldria veure jo el meu predecessor!

les innovacions productores estiguessin controlades. Sota la monarquia no hi havia problema de "sense feina". perquè tothom treballava; i sota la monarquia, finalment, el poder estava absolutament en mans de l'Estat i mai repartit i dividit. No hem pas d'oblidar que Voltaire va dir que "l'autorité ne veut pas de partage".

—I què més?

—Res més.

—De manera que vós creieu que si tornés la Monarquia, tornariem a tenir autoritat i feina. Es a dir, Estat-Fort?

—Sí.

—I vostè creu, esperit senzill, que la República és la que ha dut tot el desgavell actual?

—Naturalment.

—Permeti'm. La República el que ha fet, com en la vegada passada, perquè els demòcrates peninsulars no tenen adob, ha estat patir un excés de legalitat. I les revolucions es fan per a una nova legalitat, però mai respectant la passada, perquè si és que cal respectar la legalitat passada, ja no és precis, doncs, una política revolucionària. La República va venir per la tasca vibrant i honesta d'una minoria republicana que pel seu exemple i per les demostracions d'incapacitat dels governants monàrquics es va creure que podien ésser els successors d'aquests. En ocupar el poder, els nous governants republicans es trobaren amb què la política de la monarquia havia estat d'una manifesta immoralitat financiera. Gastava el que tenia i el que no tenia, havia realitzat un pla d'obres públiques que no responia a la possibilitat financiera del país i havia desgavellat la finança nacional amb la creació de certes caixes autònomes que no tenien responsabilitat ni control obligat, i que amb l'excusa de defugir tràmits burocràtics inútils, feien una obra atenent a la iniciativa còsmica de certs ministres que alhora eren uns homes immorals. En els set anys de dictadura, el país visqué la vida esplèndida que encara poden viure uns mesos després de la ruina certs nobles i aristòcrates que han perdut l'últim ral. El crèdit, la famosa porta del crèdit i l'esperança d'una herència màgica els fa viure un temps amb la mateixa esplèndidesa d'abans, però sense un ral de disponibilitat. La República s'ha trobat amb aquesta herència. Una herència de deutes. No és la culpa del nou règim, si ara han sortit totes les xacres del país. Abans hi havia censura i no es podien dir. Abans no es podia protestar, perquè el dret de vaga estava prohibit. La culpa, la formidable culpa no és pas de la República ni del nou Estat; la culpa és del país, que va tolerar i consentir set anys de dictadura política, financiera, econòmica i industrial que l'esbojarrava amb una prosperitat que no teníem. A l'hora de pagar el compte és quan el país s'ha adonat de l'estafa en què havia viscut. Però com que

aquest és un país on les responsabilitats no són mai dels governants passats, sinó dels governants presents, és molt més còmode atacar els homes que des de la Governació de l'Estat el que fan és voler iniciar a Espanya la política de la mitja de llana, o sigui la política de l'estalvi. No es fan més obres que aquelles que bonament pugui fer l'Estat, no es fan més progressos que aquells que estiguin d'acord amb el conjunt de la riquesa del país.

—Bé; però, i l'autoritat? I el consentiment de tantes vagues?

—Ah! Vostè creu que l'Estat les hauria de prohibir per decret, les vagues?...

—Naturalment.

—Quan s'està en una democràcia, cal acceptar-ne totes les bondats i tots els inconvenients. El dret de vaga és inalterable.

—Però de les vagues legals.

—Les vagues que no són legals no són vagues, amic; són moviments pertorbadors. Però si bé els francesos, en cada "affaire" diuen: "cherchez la femme", nosaltres hauríem de dir, davant de tots els moviments d'aquests temps darrers, "cherchez la droite"...

—Vol dir?

—Fomentant les violències a l'extrema esquerra, l'Estat es descuida de vigilar la política que mentrestant realitza la dreta, no tan sols per a mantenir-se, sinó per a expandir-se i arrelar-se altra vegada.

FRANCESC MADRID

EL RECURS DELS JESUÏTES

Com hom sap, els jesuïtes han presentat un recurs, signat per l'advocat senyor Tormo i adreçat al Tribunal Suprem, demanant la suspensió del decret d'expulsió fins que aquest alt Tribunal resolgui.

I deia un xafarder en una tertúlia d'un cafè del carrer d'Alcalà:

—No nos ha cogido desprevenidos esta maniobra. Todos sabemos que los recursos de la Compañía de Jesús son inagotables.

EL NOU PARTIT D'EN MELQUÍADES

Després del partit d'En Ramon Franco, el partit d'En Melquíades Alvarez, fet a base de radicals, progressistes, Acció Republicana i independents.

Ai, que patirem!

LA BARRA DEL SENYOR CALVO SOTELO

Aquests dies s'ha tramitat un exhort relatiu a certa diligència d'un procés incoat a demanda d'En Calvo Sotelo contra En Portela.

En Calvo Sotelo es veu que no perdona a l'ex-governador de Barcelona haver estat l'"únic ministre" del gabinet García Prieto, que el dia 13 de setembre de 1923 intentà oposar-se al moviment revolucionari de Primo de Rivera.

Cartes de fora

Sant Pol de Mar

Ja han passat prou dies per poder donar-nos compte de l'esperit que domina en el si de la corporació municipal. Aquells homes que la majoria del poble va votar per llur significació ideològica, avui, en plena administració republicana, els trobeu amb un esperit tan pobre i contrari al que de fet és la República, que en lloc de facilitar la confecció d'unes disposicions justes i equitatives, sembren l'esperit de confusió posant-se en un pla d'intransigència i conservadorisme propi només dels homes defensors del que per bé de tos ja ha caigut.

D'entre els regidors elegits pel poble, hem de seleccionar un home com és el ciutadà Joaquim Pou, que amb les seves manifestacions exemplars de pur republicanisme ha format al seu entorn una minoria que amb llur actuació esquerrana s'ha fet digna de l'admiració i de la simpatia dels que esperen una República agermanada a un esperit essencialment i radicalment lliure de tota influència caciquista i sectària, d'aquest sectarisme, que, en nom d'una moral mentida, pretén conservar unes tradicions incompatibles amb l'evolució de cada dia.

ANTONI JOSEP

Castellbell i Vilar

BARRI BURÉS

"CADA BOIG TÉ LA SEVA MANIA"

F. Piella i F. Ripoll. Aquests dos han agafat la mania de fer treballar els dies de festa. Aquests dos—cambonistes, fanàtics admiradors de l'ex-rei—havien estemordit de tal manera el poble, que semblava com si tothom dormís. Sortosament, han vingut uns àngels guardians que, després d'haver-lo despertat, d'haver-lo tret d'aquella imbecilitat en què es trobava, vetllen contínuament per ell.

Per això, l'odi d'aquests dos contra l'humil, contra l'indefens, es fa ara més gran, més insuportable. Per això promouen conflictes cada dia, a fi de veure si poden demoralitzar les classes obreres. A fi de veure si poden fer que es barallin obrers amb obrers. Aquestes són les seves aspiracions. El poble, però, ha obert els ulls, i ha vist on el volien portar. Per això ara ja se'ls miren tal com són: com a dementes. Qualsevol dia—diuen irònicament al Barri Burés—aquests dos els portaran a Sant Boi.

F. Piella—gerent de les fàbriques Burés—, ¿vos diu res aquest nom? Els obrers d'Anglès conserven d'ell, encara, un dolorós record. F. Piella, el dèspota que tingué durant llarg temps les fàbriques d'Anglès tancades, portant aquells obrers a la misèria. Això, perquè no havien volgut acatar les seves injustícies. F. Piella, el dèspota que quan la Patronal concedí la jornada de 9 hores, ell—única excepció—obligà els obrers de Castellbell a signar com estaven conformes en treballar-ne 10. F. Piella, el dèspota que ara utilitza el fantasma de "vos pararé la fàbrica", per espantar els obrers del Barri Burés. Psss!

Ja ho sap que sense una causa justificada no pot tancar-la. Ja ho sap que l'únic que pot allegar és que aquests revolucionaris obrers de la fàbrica Burés exigeixen ésser igual que els altres obrers de la comarca. Tot això! Ja ho sap que per damunt de les seves brutalitats ara hi ha la justícia que s'imposa. Per això odien la República: perquè República vol dir Justícia i Llibertat.

F. Ripoll. D'aquest, tenim la desgràcia de conèixer-ne fins la família. Ja l'avi Ripoll—director—pegava brutalment als infants, dintre de la fàbrica. Obligava els setmanals a anar a missa tots els diumenges al matí. Després els

feia treballar fins al migdia. Ripoll pare—també director—seguí les brutalitats de l'avi. Com que mala herba no mor mai, a aquest ni un tret que un dia li tiraren no pogué tocar-lo. Finalment, Ripoll fill, actual director de la fàbrica Burés. Aquest, amb la corda—que és el que utilitzaven els seus avantpassats—no pega a ningú. Aquest es val de l'odi que porta a dintre, de la falta de cor, per a fer mal, i realment, en fa més que els altres.

Aquest, quan un obrer predica unió entre els companys, quan un obrer no fa—fora del treball—la seva santa voluntat, quan un obrer "li cau de les calces"—com diuen vulgarment—, moralment el vexa, el persegueix, li fa totes les befes, li nega tot, fins que aquest, avorrit, ha de marxar.

Quants obrers que per dir la veritat nua, per demanar justícia, han hagut de marxar... I quantes barbaritats més podríem explicar, d'aquests brètols, d'aquests cretins que es diuen Ripoll!

F. Piella i F. Ripoll, catòlics, apostòlics i romans Descendents d'aquella raça jueva que clavaren el Crist a la creu.

Recordeu-vos d'aquelles dolces paraules: "Estimaràs al proïsme com a tu mateix".

PUNT

Voleu saber el motiu pel qual els Jesuïtes són expulsats?

Llegiu, abans no s'esgoti,

"MÓNITA SECRETA"

(Instrucciones secretas de la Compañía de Jesús)

Preu de l'exemplar: UNA PESSETA

No deixeu de llegir

"EL PASQUÍN DEL PUEBLO"

Fullet que edita mensualment el batallador diputat per Barcelona ANGEL SAMBLANCAT

Per a comandes, dirigir-se a la

LLIBRERIA ESPANYOLA
Rambla del Mig, núm. 20; Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

REPICS

LA COMPANYIA DE JESÚS

Conten que un alt dignatari de l'Església, d'aquells que van ascendint en la carrera a mesura que van perdent la fe, feia sublimes disquisicions sobre els companys de Jesús, mentre fumava un havà i bevia a petits glops una copa de legítim Kummel, a les acaballes d'un opípar dinar.

—Cal distingir—deia l'Il·lustre purpurat—entre els companys de Jesús quan aquest anava pel món i els que ho són després de l'Ascensió. Per tal de mortificar-se i presentar-se ben humil als homes, el fill de Déu va nàixer entre bèsties, va viure entre adúlteres i prostitutes i va morir entre lladres. És innegable—va afegir—que la companyia de Jesús ha variat, si no en essència, perquè la terregada humana és la mateixa, en vestimenta, manera de captar-se i, sobretot, en posició social.

ELS VELLs CARLINS PROTESTEN

La còmica i innocent proclamació de la República dels Soviets a les comarques de l'Alt Llobregat i del Cardener ha fet sobreixir la indignació dels veterans de les darreres carlinades.

—On s'és vist, aixecar partides en terres que havien estat teatre de les nostres gestes, sense espoliar i cremar hisendes, sense violar ni assassinar? Veritablement, estem deixats de la mà de Déu!

EL SEGON PLA QUINQUENNAL

Rússia prepara un segon pla quinquennal, mitjançant el qual es col·locarà al capdamunt de les nacions europees en el domini de la tècnica.

Serà el triomf definitiu de la solidaritat humana, sense distinció de classes, en la magna obra de l'engrandiment nacional.

Prou ho mereix Rússia, després de tan llarg calvari.

EL QUÈ CAL

A Madrid hom ha regalat una bandera als cossos de Comunicacions, per tal d'homenatjar el seu republicanisme...

Bé està, bé està; però ara el que cal és que les cartes no es perdin i que els telegrams no es retardin tant.

DE BLOCH A VENTOSA

D'ençà de la seva conferència a Madrid, el senyor Ventosa s'ha fet popular arreu de la península com a prestidigitador famós.

A Barcelona, el discurs d'En Ventosa, no ens ha fet ni fred ni calor: els coneixem massa, a la gent de la Lliga... Però a fora, fins els seus mateixos simpatitzants, han vist, sorpresos, fins on poden arribar, agermanades, la mala fe i el desp't en boca d'un regionalista, monàrquic vergonyant.

Amb aquest motiu, un cronista madrileny ha comparat l'afer Ventosa amb l'afer Bloch...

Exacte! I consti que molta gent, capaços de dinar amb Mr. Bloch, no dinarien amb Mr. Ventosa.

PER LA REPÚBLICA

Don Niceto Alcalà Zamora ha signat sense cap oposició el decret desfent als jesuïtes.

Pensava potsèr que es passa amb relativa facilitat i rapidesa de les cel·les de la presó al palau reial... I recordava que ara hi ha a les presons alguns republicans anticlericals.

PIROTÈCNIA

A Berga un capítost revolucionari va construir unes bengales de dinamita que la imaginació de la gent ha fet anomenar "bombes".

Però un cop explicat que estaven fabricades amb pots de llet condensada i cassoles d'alumini, la gent sospita que a última hora la dinamita resultarà escudella i la metralla seran els cigrons.

ABANS I ARA

El senyor Moles ha prohibit les manifestacions en favor dels jesuïtes.

Hauria passat el mateix si hagués estat governador l'Anguera de Sojo?

SEMPRE HAN TINGUT BEC LES OQUES

En Rahola ha anunciat que defensarà els jesuïtes des del Parlament.

El contrari ens hauria estranyat.

LA PREPONDERANCIA CATALANA

Miss Catalunya ha estat elegida Miss Espanya.

Si en Cambó fes mítings, diria que aquest és un símptoma més de què s'apropa la seva Espanya Gran.

CATALANITAT DUBTOSA

"La Publicitat" ataca En Macià i defensa els jesuïtes.

I posa uns entrefilets que diuen: "Català: el teu diari és 'La Publicitat'".

ENCARA, EL SENYOR SOLÀ DE CAÑIZARES

A la sessió municipal de dimecres, aquella patum que es diu Solà de Cañizares va sortir en defensa dels jesuïtes, i el senyor Pellicena digué que aquests tornarien.

Moments després, el director de "La Veu de Catalunya" trobà damunt de la seva carpeta una quartilla amb els següents versos:

"Volverán las oscuras golondrinas
de tu balcón sus nidos a colgar,
pero lo que es los nietos de Loyola,
esos no volverán."

Hom afirma que l'autor de la facècia és En "Jesusin" Ullé.

UNA BOTELLA

El diputat senyor Botella va fer un discurs de tons violentíssim contra la passivitat del govern en l'aplicació de l'article 26 de la Constitució.

UNA ALTRA BOTELLA

Acte seguit la minoria radical socialista, a la qual pertany, va reunir-se i acordà donar-lo de baixa del partit.

Pocs dies després el govern publicà el decret de dissolució de l'ordre dels jesuïtes.

Immediatament la minoria radical socialista va celebrar una altra reunió en la qual decidí, amb gran entusiasme, desdir-se del seu anterior acord i reconèixer que el senyor Botella és un talentós, i, a més, un home oportunistíssim.

Aquesta minoria portuguesa, cridanera i buida, és un bell exemple de conseqüència i de disciplina que commourà tots els republicans ingenus.

Decididament, la política és una cosa molt bonica. Cada dia fa més gràcia i menys fàstic.

UNA OLLA

Parlant dels grotescos moviments revolucionaris d'aquests dies, que no han passat de petites moixigangues, d'assaigs pintorescos de rebellia, deia un polític molt de la gresca:

—Ves, a tots els pobles el mateix: quatre homes desarmen el sometent, posen una bandera roja a l'Ajuntament i esperen que vagin a desarmar-los. Semblen moviments fets a mida, dolents, com aquells vestits de basar que tots són iguals i s'arroncen quan plou.

Efectivament, aquestes revolucions semblen confeccionades a can Bastida o a l'Aguila.